

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Pedagogická fakulta JU v Č. Budějovicích

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 19.5.2006

Diplomant: Lenka Nováková

Aprobace: Bi-Ch/SŠ

Oponent diplomové práce

Mgr. Vlasta Matěnová, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Pavouci jako téma ve výuce biologie na gymnáziích: realita, návrhy, perspektivy
(téma)

Předložená práce obsahuje 141 stranu textu, 3 přílohy a cituje 22 literárních pramenů.

Předložená DP se zabývá tématickým celkem pavouci ve výuce biologie na čtyřletých a víceletých gymnáziích. Autorka rozdělila práci do několika věcných celků:

- rozbor SŠ učebnic a odborných a populárně naučných knih
- dotazníkové šetření znalostí žáků o pavoucích a postojích k pavoukům
- terénní faunistický výzkum pavouků v okolí Dačic jako podklad pro navrhované exkurze
- návrh výukového celku pavouci pro výuku na gymnáziích včetně terénní exkurze, laboratorních cvičení a didaktického testu znalostí

Při rozboru stávajících SŠ učebnic autorka dospěla k závěru, že mezi nimi jsou určité rozdíly v detailnosti zpracování tématu pavoukovi, ale všechny učebnice odpovídají požadavkům, které autorka považuje za důležité a jsou pro výuku použitelné. Za společný nedostatek považuje málo příkladů pavouků naší fauny.

Odborné a populárně naučné knihy hodnotí kvalifikovaně a s odpovídající znalostí problematiky.

Dotazníky, které zpracovala jsou obsahově adekvátní a autorka vybrala dobře reprezentativní soubor respondentů – třídy septima a oktáva víceletého gymnázia a 3., resp. 4. ročník čtyřletého gymnázia v Dačicích. Na všech sledovaných třídách vyučovala biologii stejná profesorka. Výsledky dotazníkové akce jsou dobře vyhodnoceny a komentovány.

Faunistický průzkum arachnofauny dvou lokalit v okolí Dačic umožnil připravit podklady pro návrh terénní exkurze. Navržená exkurze je popsána detailně, je zřejmé, že autorka během zpracování DP získala velké množství zkušeností. Jedinou výhradu mám k časovému rozvrhu, asi by bylo nutno uvažovat s delší dobou.

Návrh výukového textu pavouci je také zpracován detailně a doplněn o přiměřené množství obrázků. K této části mám několik připomínek:

- v úvodu na str. 83 jsou uvedeny nohatky (Pantopoda) a hrotnatci (Merostomata), ale v textu o nich není žádná zmínka, totéž platí pro solifugy na obrázku na téže stránce. V této podobě je to zavádění „prázdných“ pojmů pro studenty. Obrázek v pravém sloupci na str. 85 je poměrně nepřehledný – co znamenají šipky?
- v textu se objevuje několik navzájem souvisejících termínů: „vznášivý let – vlákno“, „aeroplankton“, „babí léto“, ale nikde nejsou tyto termíny vysvětleny. To by se mělo doplnit.

K práci mám několik obecných i konkrétních připomínek:

- na str. 10-13 je podána charakteristika zájmového území v širších souvislostech, chybí zde však odkazy na použité literární zdroje. Jedná se pravděpodobně o práce Nekuda (2005) a Mackovčín, Sedláček (2003), které jsou uvedeny v seznamu použité literatury, ale nejsou citovány nikde v textu. Podobně to platí pro práce Krejča, Korbel (2001), Lang a kol. (1971), Kunst a kol. (1954), Reichholf-Riehm (1997).
- práce Crompton „Život pavouka“ je v textu uváděna s rokem 1975, v seznamu literatury s ročením 1976. Kdy tedy vyšla?
- v charakteristice území jsou uváděna často obecná málo vypovídající tvrzení, např. na str. 12 – „Ze zoocenózy jsou zde rozšířeni zástupci nejrůznějších skupin bezobratlých... a dále v textu o rybách a obojživelnících. Naopak velmi zajímavé konstatování výskytu ještěrky zelené není podloženo citací zdroje.
- v kapitole 3.3 „Terénní výzkum pavouků“ naopak postrádám bližší charakteristiku stanovišť, např. „rostlinný porost“, než „zahrady, louky, lesy, okraje lesů a cest. Chybí zde také údaj o termínu průzkumu.
- celkově je práce psána srozumitelně, řada údajů se však opakuje. A to jak v textové části, tak tabulky a grafy. Údaje v grafech prezentovaných v kapitole 3.2 „Latentní znalosti...“ jsou znovu v tabulkách v příloze. Zbytečně to zvětšuje rozsah práce.
- Co znamená na str. 11, 6. řádek „svaz“? Prosím o vysvětlení.
- kurzívou by se měly psát pouze latinské názvy druhů a rodů, nikoli názvy vyšších taxonů, jak to často píše autorka.
- práce je napsána prakticky bez překlepů a po formální stránce velmi dobře. Po mluvnické stránce se opakuje chyba absence čárky před „a to“ a občas chyby ve shodě přísudku s podmětem.

Závěr: Celkově hodnotím práci jako velmi zdařilou, která může posloužit jako užitečná pomůcka učitelům biologie. DP doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: velmi dobře

Mgr. Vlasta Matěnová, Ph.D.

v. r.

.....
Podpis oponenta diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 19.5.2006

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------